

Danmark har europæisk bundposition i indspilning af film

TEMAANALYSE

Danmark er sammen med Luxembourg de vesteuropæiske lande, som færrest gange har lagt jord til optagelsen af spillefilm de seneste år. Fælles for de to lande er, at de er nogle af de eneste uden produktionsrabat til film.



20.07.2021

Det er sjældent, man hører ordet "action" efterfulgt af smækket fra et klaptræ i Danmark. For mens vi er dygtige til at sætte internationalt fokus på danske film, så er det noget mere vanskeligt for os at tiltrække udenlandske film til Danmark. En del af årsagen er, at Danmark ikke tilbyder produktionsrabat til film, hvilket stort set alle lande omkring os gør. Og det kan betyde økonomisk tab i kraft af både manglende filmproduktion og udeblevne turister

Analysens hovedkonklusioner:

- Danmark og Sverige er blandt de europæiske lande, der er mindst økonomisk attraktive at indspille og producere film i. Manglende produktionsrabat er en af hovedårsagerne.
- Stort set alle vesteuropæiske lande har statslig produktionsrabat. Derudover har lande som Sverige for nyligt igangsat regional produktionsrabat.
- Danmark er sammen med Luxembourg de vesteuropæiske lande, der har været lokation for færrest film siden 2010. Manglende produktionsrabat er en del af årsagen.

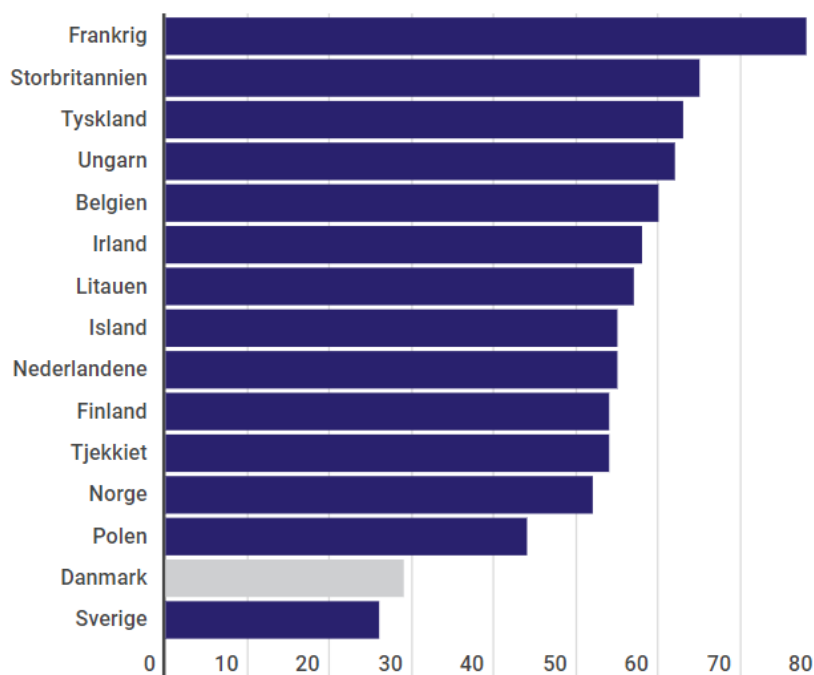
Der er store forskelle i produktionsomkostningerne, om man vælger at indspille en spillefilm i Danmark, Storbritannien eller Tyskland. Mens der f.eks. kan være forskelle på valutaudsving og lokale priser, er der særligt én type ordning, der påvirker, hvor økonomisk attraktivt det er at lægge filmproduktionen i et land: Produktionsrabatten.

[Det viser en undersøgelse foretaget af svenske Tillvaxtverket for Svenska Filminstitutet i 2017](#), hvor Danmark og Sverige agerer bundprop i en international rangering. Modsat de øvrige lande i sammenligningen har Danmark og Sverige det til fælles, at de ikke har nogen statslig produktionsrabat. Danmark scorer 30 point i hvor økonomisk attraktivt det er at lægge filmproduktionen i landet, hvor eksempelvis Storbritannien og Tyskland scorer hhv. 66 og 64 point.

Dog har Sverige sidenhen indført produktionsrabat (se mere nedenfor), og dermed sandsynligvis forbedret sine vilkår.

Økonomisk uattraktivt at lave film i Danmark

Score for hvor økonomisk attraktivt det er at lægge filmproduktion i et land.



Kilde: Tillvaxtverket for Svenska Filminstitutet.

Den gns.
produktions-
rabat i verden
er ca. 30 pct.
af produkti-
onsomkost-
ningerne

Danmark skiller sig ud

Produktionsrabatten er typisk udformet ved, at filmproducenter automatisk får en andel af produktionsomkostningerne refunderet fra statskassen i det land, filmen optages i. Automatikken gør støtten forudsigelig, og kan dermed indgå i den økonomiske planlægning af produktionen – og vil derfor have betydning for valg af lokaliteter til produktionen. Produktionsrabatten er noget andet end de danske støtteordninger – her særligt filmstøtten. Denne adskiller sig dog 1. ved at være primært forbeholdt danske film for at støtte dansk kultur og 2. samtidig er mange af de udenlandske rabatordninger mere eller mindre automatiske, og dermed og kan dermed indgå i produktionsbudgetter på forhånd.

[Ifølge det internationale analysebureau Olsberg-SPI \(2020\)](#) er den gennemsnitlige produktionsrabat i verden på ca. 30 pct. af produktionsomkostningerne. I Europa er den på 29 pct.

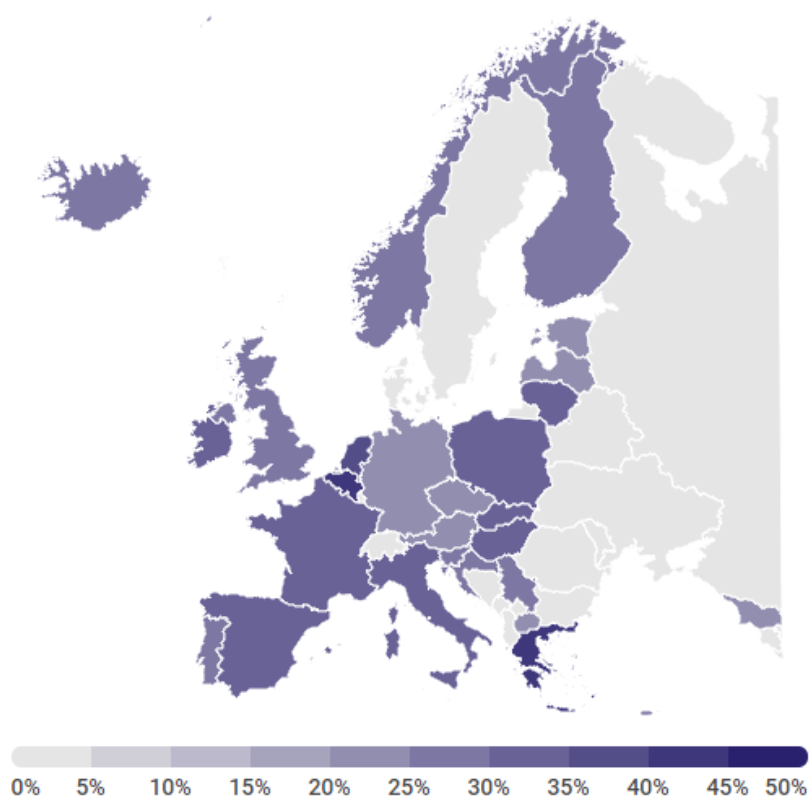
Det er kun en mindretal af de europæiske lande, der ikke har nogen form for statslig produktionsrabat. I Vesteuropa gælder det kun for Schweiz, Luxembourg, Sverige og Danmark. Der er samtidig stor international konkurrence på produktionsrabat, der varierer fra land til land. Mens den i Tyskland og Storbritannien er op til omkring 20-25 pct., tilbyder Belgien helt op til 42 pct. af produktionsomkostningerne refunderet.

Denne opgørelse dækker kun statslig produktionsrabat. Der kan derudover være regional eller lokal rabat. [Eksempelvis kan film produceret i det vestlige Sverige få 30 pct. i rabat](#), så længe de overholder enkelte krav – herunder at de har en svensk medproducer. Dette er heller ikke en mulighed i Danmark, hvorfor Danmark adskiller sig markant fra andre EU-lande.

I Danmark
er den
statslige
produktions-
rabat
nul.

Langt de fleste europæiske lande har produktionsrabat

Statslig produktionsrabat til filmproduktion som andel af
udgifter, pct.



Kilde: Olsberg - SPI (2019).

Anm.: Oversigten inkluderer kun statslig rabat. Mange lande har
derudover regionale incitamenter til filmproduktion.

Der er store forskelle på, hvor mange film, der bliver indspillet i de europæiske lande. I Sverige er der siden 2010 filmet 568 biograf- og TV-film, i Norge 390 og i Danmark 333. I den anden ende af skalaen har de større og mere velkendte lande som Tyskland, Frankrig og Storbritannien lagt jord til filmoptagelser i hhv. 2.961, 3.515 og 5.877 gange. De nævnte 333 film i Danmark tæller både danske film som Druk og Klovn og store internationalt producerede film som Tenet, der har enkelte scener i Danmark.

Danmark er sammen med Luxembourg (der ligeledes ikke har en produktionsrabat) de vesteuropæiske lande, der har været lokation for færrest film siden 2010.

Tallene stammer fra en optælling SMVDanmark har foretaget via iMDB (international Movie DataBase). Det bør her bemærkes, at dele af grunddata for film er brugergenerede, og der dermed også kan være usikkerhed forbundet med opgørelsen.

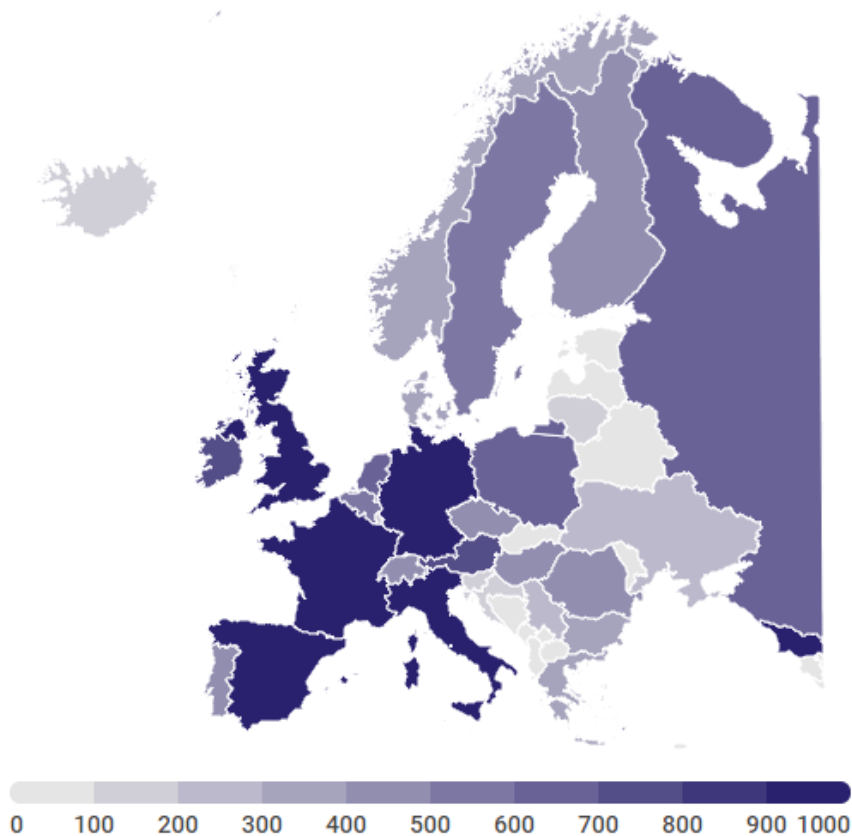
Mens det er vanskeligt i alle tilfælde at vurdere, hvorvidt en produktionsrabat har påvirket lokationen for en specifik film – det afhænger bl.a. også af hvad beliggenheden kan tilbyde visuelt – så viser analyser på området generelt, at økonomien spiller en væsentlig rolle for filmproduktion.

F.eks. har [Copenhagen Economics for Vision Denmark beregnet](#), at fraværet af en dansk produktionsrabat medfører en tabt værditilvækst til BNP på knap 900 mio. kr. og knap 2.000 færre beskæftigede. Hertil kommer øget turisme, som film kan medvirke til. Forskning, [bl.a. fra Lissabon Universitet](#), viser, at "filmturisme" er en kraftigt stigende turismetype, og kan være en medvirkende faktor, når turister skal vælge rejsemål.

333 film er
indspillet i
Danmark
siden 2010.

Få film bliver indspillet i Danmark

Antal biograf- og TV-film produceret siden 2010 opdelt på land, hvor de er indspillet.



Kilde: Egen opgørelse pba. IMDb.

Anm.: En film kan optræde som filmet i flere lande. Pornografiske film og kortfilm er undtaget.

Konklusion og politikforslag

Danmark er europæiske tabere, når det gælder om at lokke udenlandske filmselskaber til Danmark. Når netop de to bundskrabere i filmlokation, Danmark og Luxembourg, også er blandt de eneste i Vesteuropa uden produktionsrabat til film, er det ikke vanskeligt at konkludere, at økonomien naturligvis spiller en rolle for filmproducenter. En manglende dansk produktionsstøtte, når næsten alle konkurrerende lande har en sådan, kan betegne som en teknisk handelsbarriere.

Når Danmark bliver fravalgt som lokation for filmoptagelser, går vi både glip af arbejde for leverandørerne til produktion og den turismeværldi, der kan komme fra, at Danmark optræder i større, anerkendte film.

Det har tidligere været foreslået at sætte ind med en produktionsrabat. Bl.a. foreslog Vækstteamet for kreative erhverv under Erhvervsministeriet en forsøgsordning med en produktionsrabat i 3 år.

SMVdanmark foreslår, at Danmark indfører automatisk produktionsrabat til film, på et niveau som i det øvrige Europa på op til 20-25 pct.

Kontakt

Cheføkonom & politisk chef, Mia Amalie Holstein,
tlf. +45 53 55 71 77, holstein@SMVdanmark.dk.
SMVdanmark, juli 2021